

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022 г.
Основна научна област:
Селскостопански науки
№ на договор:
КП-06 ПН66/28 от 2022 г./ VG-175467353-2022-04-00164, тип 1
Начална дата на проекта и срок на договора:
Заглавие на проекта:
Влошаване на здравословното състояние на ползащитни горски пояси в Североизточна България и възможности за подобряване и реконструкция
Базова организация:
Институт за гората – Българска академия на науките
Партньорски организации:
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
чл. кор. дн Георги Цветков Георгиев
Общ размер на договореното финансиране:
200 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Полезащитните горски пояси играят изключителна роля за намаляване на ветровата ерозия, съхраняване на влагата и повишаване плодородието на почвата. В Североизточна България – район с най-ниска лесистост, между 30-50-те години на миналото столетие е изградена система от полезашитни пояси, подобряващи условията за производство на зърнени и други селскостопански култури. Поясите са изградени от планински и полски ясен, цер, гледичия, бяла акация, липи и др. дървесни и храстови видове.

С увеличаване на възрастта на растенията и влошаване на екологичните условия се наблюдава отслабване на жизнеността и съхнене на отделни дървесни видове. От пролетта на 2020 г. започват да се наблюдават процеси на суховършия, преждевременно опадване на листата и съхнене на ясенови дървета в полезашитните пояси в Добруджа. Влошаване на здравословното състояние и съхнене на дървета в полезашитните пояси се наблюдава не само при ясените, но и при други дървесни видове. Следва да се отбележи, обаче, че до настоящия момент липсват целенасочени и задълбочени проучвания върху здравословното състояние на полезашитните пояси в Североизточна България.

Изследванията ще бъдат провеждани в три пилотни района (Балчик, Генерал Тошево и Силистра), с различно общо състояние на системите от полезашитни горски пояси и различен характер на здравословните проблеми. Резултатите от проучванията ще допринесат за прецизиране на системата за постоянен мониторинг на полезашитните горски пояси и наредбата за тяхното стопанисване, отчитайки обективното здравословно състояние на дървесните и храстови видове и тенденцията за влошаване на екологичните условия в района, налагаща избор на по-сухоустойчиви и дълговечни видове за бъдещи реконструкции.

Целта на настоящото проучване е да се направи оценка на структурно-функционалните характеристики на полезашитните горски пояси, здравословното състояние на дървесните видове, установяване на основните фактори за влошаването, разработване на мерки за подобряване на състоянието и реконструкция на поясите. При неговата реализация ще се решават следните конкретни задачи:

- Инвентаризация на системата от полезашитни пояси и оценка на структурно-функционалните им характеристики;
- Оценка на здравословното състояние на полезашитните горски пояси и категоризирането им по степен на повреда;
- Установяване на главните причини за влошаване на физиологичното състояние на дървесната растителност в поясите.
- Изясняване на комплексите от насекоми вредители и гъбни патогени по отделните видове и техните биологични и екологични особености;
- Оценка на въздействието на най-опасните вредители и патогени върху състоянието и растежа на растенията гостоприемници;
- Мониторинг на здравословното състояние на полезашитните пояси чрез използване на дистанционни методи за наблюдение, базирани на безпилотни летателни системи, оборудвани с мултиспектрални фотокамери и сателитни изображения;
- Разработване на мероприятия за подобряване на здравословното състояние на полезашитните пояси и избор на дървесни видове за тяхната реконструкция.

Изследванията ще се проведат в Североизточна България на територията на Регионални дирекции по горите Варна и Русе.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Институт за гората – Българска академия на науките	
Ръководител на научния колектив	
чл.-кор. дн Георги Цветков Георгиев	учен
Участници:	
проф. д-р Маргарита Илиева Георгиева	учен
чл.-кор. дн Пламен Борисов Мирчев	учен, пенсионер
доц. дн Красимира Николова Петкова	учен, ЛТУ-София
доц. д-р Михаил Огнянов Кечев	учен
доц. д-р Светозар Иванов Маджов	учен
доц. д-р Йонко Добринов Додев	учен
ас. Севдалин Вергилов Белилов	докторант (ДО)
ас. Михаела Данчова Христова	докторант (ДО)
ас. Веселин Василев Маринков	докторант (ДО)
Любомира Мартинова Георгиева	студент (СТ)
Prof. Dr. Rein Drenkhan	учен от чужбина (УЧ) Estonian University of Life Sciences, Tartu, Estonia
Assoc. Prof. Dr. Gernot Hoch	учен от чужбина (УЧ) BFW - Austrian Research Centre for Forests, Vienna, Austria
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).